

MEMO

Van Commissie van deskundigen Kwaliteitsinstrumenten Bouwsteen 2
Aan Buntinx Training & consultancy
Betreft Reactie op doorontwikkeling *Quality Cube*
Datum november 2019

1. Inleiding

U heeft op 28 augustus 2019 informatie aangeboden aan de commissie over de doorontwikkeling van uw instrument, waarvoor hartelijk dank. Op 20 september ontving de commissie een addendum. Bij deze ontvangt u de reactie van de Commissie van deskundigen¹.

In 2017-2019 maakte uw instrument deel uit van de Waaier, in categorie I².

Aan de ontwikkelaars die in deze categorie ingedeeld zijn heeft de commissie van deskundigen gevraagd om in augustus 2019 te rapporteren over de doorontwikkeling van uw instrument omtrent de criteria:

1. *Het instrument levert cliëntinformatie op individueel niveau.*
2. *De systematiek is ingebed in de zorgplancyclus.*
3. *Het instrument geeft zicht op ervaringen en concrete verbeterwensen van de individuele cliënt*
4. *Gegevens kunnen (anoniem) worden geaggregeerd naar verschillende niveaus (team, afdeling/vestiging, organisatie).*
5. *Er zijn waarborgen voor continuïteit van de ontwikkeling wat betreft voortbestaan en doorontwikkeling.*
6. *Geëxpliciteerd is onder welke omstandigheden een instrument zinvol is, en onder welke voorwaarden het tot zijn recht komt.*
7. *Het instrument moet betrouwbare metingen opleveren.*
8. *Het betreft een valide instrument.*

Beoordeling

De Commissie adviseert het bestuur VGN Uw instrument *Quality Cube* op te nemen in de Waaier 2020-2022, met de status categorie I.

2. Toelichting **criterium 1 en 3 Individuele ervaringen en wensen**

Het aantal indicatoren is zorgvuldig teruggebracht, zodat met beknoptere vragenlijsten kan worden volstaan. Dit betrof overlappende vragen. Hoewel gebruikers van de *Quality Cube* soms verzoeken om vragen achterwege te laten wordt hierop terughoudend gereageerd. Die verzoeken kunnen passen bij de behoefte aan goed 'op maat' instrumentarium, maar aanpassingen kunnen consequenties hebben voor de validiteit en de betrouwbaarheid van de gebruikte lijsten.

U verstrekt informatie over het gebruik van uw instrument voor cliënten EMB. De commissie beschouwt EMB als een categorie mensen waarvoor op die doelgroep toegesneden eigenstandige instrumenten nodig zijn. Instrumenten behoeven naar de opvatting van de commissie andere en/of

¹ De commissie bestaat uit:

- Prof. dr. ir. Kees Ahaus, voorzitter
- Prof. dr. Petri Embregts
- Prof. dr. Mirella Minkman

Waarnemer is mevrouw drs. Ditte van Vliet, bureau VGN. De commissie wordt bijgestaan door dr. Erna Scholtes, secretaris.

² Categorie I: Toegelaten tot de Waaier; jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren

Categorie II: Toegelaten tot de Waaier, met ontwikkelopgave(n); jaarlijks specifiek rapporteren over doorontwikkeling van de specifieke ontwikkelopgave(n), en jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren

anders geformuleerde vragen/aandachtspunten met nadere toelichting/ onderbouwing. Er kan dus niet worden volstaan met alleen een andere wijze van afnemen.

Deze beoordeling van de *Quality Cube* heeft dus geen betrekking op geschiktheid voor EMB. Tevens attenderen wij u erop dat een verzoek tot opname in de Waaier van een instrument voor cliënten EMB verloopt via de procedure voor nieuwe instrumenten, o.a. via het format.

Criterion 4 Aggregatie

- Individuele scores worden anoniem geaggregeerd naar team- of locatieniveau, de hieruit volgende KwaliteitsVerbeterKaart dient teamreflectie. Dank voor de gegeven toelichting op de 10%-grens. Deze is voor de commissie echter nog niet geheel verhelderend.
- Het is te waarderen dat u blijft zoeken naar andere manieren voor het analyseren van open antwoorden en suggesties ter verbetering. De commissie verneemt graag de uitkomsten van uw zoektocht.
- Het coderen gebeurt in de termen van het Kwaliteitskader. De commissie vraagt zich af hoe het codeboek er uit ziet en hoe de rapportages daarover worden ontvangen.
- Wie bepaalt de 'relevantie voor de organisatie' van de te bespreken onderwerpen? Ligt dat bij de organisatie zelf of zijn dat conclusies van Buntinx/ Facit? Wij kunnen ons voorstellen dat een gebalanceerd aantal onderwerpen van belang is, ter voorkoming van het gevolg dat onderwerpen die cliënten het meest van belang vinden (te) weinig aandacht krijgen.
- De nieuwe wijze van weergave van de resultaten is in de ogen van commissie een wijziging die de gebruikers een betekenisvoller beeld geeft.
- Zowel kwalitatieve als kwantitatieve data worden benut. Hoe ziet u de toekomstige ontwikkeling van de kwalitatieve opbrengsten in relatie tot de kwantitatieve data?

Criterion 7 en 8 Betrouwbaarheid en Validiteit

In 2020 zal de commissie zich, met hulp van methodologische experts, in het bijzonder buigen over uw rapportage van onderzoek naar betrouwbaarheid en validiteit. De commissie verwacht uw rapportage 26 juni 2020 in plaats van eind augustus zodat de commissie voldoende tijd heeft om de verdieping te laten plaatsvinden ter voorbereiding op haar jaarlijkse beoordeling in het najaar 2020.

De commissie geeft nu een beknopte inhoudelijke reactie:

- Uw besluit om niet verder te gaan met de ontwikkeling van Quality Cube 2.0 – met veel minder indicatoren- getuigt van voortdurende gerichtheid op kwaliteitsverbetering.
- Er doet zich wel een nieuwe vraag voor: wat is de impact op de betrouwbaarheid van het instrument als zodanig als het aantal indicatoren per organisatie dat resteert, kan variëren?
- Het onderzoek naar betrouwbaarheid bij een aantal instellingen laat goede scores zien. Verdere uitbreiding van dit onderzoek lijkt van belang om een beter en grondiger beeld te krijgen.
- Over validiteit meldt u dat deze in orde is; onduidelijk blijft waarop deze uitspraak is gebaseerd. Dit is een relevant aandachtspunt omdat de vragenlijst een andere versie is, met minder indicatoren, die bovendien per organisatie kunnen verschillen.

De commissie vraagt nadere informatie over het proces van reductie van het aantal items en de keuzes hierin.

In de rapportage 2020 ziet de commissie graag de inzichten beschreven omtrent doorontwikkeling van de aggregatie van kwalitatieve informatie.

3. Hoe verder?

Het advies van de commissie wordt in november voorgelegd aan het bestuur van de VGN ter besluitvorming. U wordt daarover eind november geïnformeerd. Tevens draagt de VGN er zorg voor

dat de bevindingen van de commissie van deskundigen over de Waaier wederom transparant gepubliceerd worden via de website.

U ontvangt uiterlijk half december de jaarplanning 2020. Daarin staan onder meer de data voor de ontmoetingen van de commissie met elk van de ontwikkelaars en een gebruiker, zoals die ook plaatsvonden in 2016 en 2018.